

Instructie Veiligheidsman Tram (VHM-T)

Algemeen

1. Het (GVB) Voorschrift Veilig werken aan de trambaan dient als achtergrondinformatie voor deze instructie en wordt tesamen met deze instructie beschikbaar gesteld aan de VHM-T.
2. De VHM-T voorkomt aanrijdgevaar van baanwerkers en beheerst de toelating van tramverkeer tot de werkruimte.
3. De VHM-T draagt de juiste veiligheidskleding en veiligheidsschoenen.
4. De VHM-T is in het bezit van een mondfluit of een hoorn.
5. Op het werk zijn in voldoende mate aanwezig: rode- en gele verkeerspijlen.
6. De VHM-T wordt op het werk aangestuurd door de uitvoerder of 1^e medewerker (hierna te noemen leidinggevende - bij meerdere uitvoerders of 1^e medewerkers stemmen deze af wie de VHM-T aanstuurt).
7. Het begin en einde van de werkzaamheden van de VHM-T wordt afgestemd met zijn leidinggevende.
8. Vóór aanvang van de werkzaamheden:
 - a. meldt de VHM-T zich in de bouwkeet ter plekke;
 - b. zorgt de leidinggevende ervoor dat de VHM-T deze instructie doorleest en geeft de leidinggevende hierop een toelichting;
 - c. wordt de VHM in de gelegenheid gesteld vragen te stellen, de leidinggevende beantwoordt de vragen en verifieert of de VHM-T één en ander heeft begrepen;
 - d. tekent de VHM-T de presentielijst;
 - e. wordt door de leidinggevende bepaald op welke wijze de tram wordt gestopt (of plaatsen van de rode verkeerskegel in de tramrails, of stopteken geven) en instrueert hij de VHM-T hierover.
9. Indien de VHM-T de werkruimte tijdelijk wil verlaten (bijvoorbeeld voor toiletbezoek of pauze), dan overlegt hij dit met de leidinggevende. De leidinggevende zorgt voor vervanging van de VHM-T, zijnde ook een VHM-T. Zonder toestemming van de leidinggevende mag de VHM-T de werkruimte niet verlaten.
10. De leidinggevende corrigeert de VHM-T indien deze zich niet aan de instructies houdt. In het uiterste geval kan de VHM-T door de leidinggevende worden weggestuurd.

Definities

Zie document: Voorschrift Veilig werken aan de trambaan (code 01.5.CB-05).

Plaats van werkzaamheden VHM-T

1. De plaats van de werkzaamheden voor de VHM-T is primair de werkruimte. De VHM-T staat opgesteld aan het begin van de werkruimte waar de tram deze werkruimte kan inrijden.
1. De plaats van de werkzaamheden voor de VHM-T is secundair het werkvak, mits de VHM-T de werkruimte heeft afgesloten voor tramverkeer (rode verkeerskegel geplaatst in de trambaan).
2. De VHM-T werkt niet buiten de omgeving van het werkvak. Dit een taak voor de verkeersregelaar.

Taak VHM-T

1. De VHM-T laat de tram stoppen vóór de werkruimte.
2. De VHM-T houdt toezicht op een veilige ontruiming van de werkruimte.
3. De VHM-T ziet toe op de aanwezigheid van een voldoende veilige loop-/vluchtruimte/wijkplaats.
4. De VHM-T geeft de tram toegang tot de werkruimte, nadat deze ontruimd is.
5. De VHM-T geeft zowel de trambestuurder als de baanwerkers veiligheidsaanwijzingen.
6. De VHM-T kan bij acuut gevaar de werkzaamheden en/of exploitatie stilleggen.
7. *NB: de VHM-T mag geen andere werkzaamheden verrichten, tenzij de toegang van de tram tot de werkruimte is geblokkeerd (bv. door plaatsing van een rode verkeerskegel in de trambaan).*

Werkwijze

1. De VHM-T beoordeelt of er sprake is van een voldoende veilige loop-/vluchtruimte/wijkplaats. Bij het ontbreken hiervan meldt de VHM-T dit direct aan zijn leidinggevende. De leidinggevende zorgt voor (aanpassingen in) de beschikbaarheid van een voldoende veilige loop-/vluchtruimte/wijkplaats.

2. **Stoppen van de tram:** kies uit één van beide mogelijkheden:

- a. De VHM-T plaatst de rode verkeerskegel in de trambaan. De HVM-T stapt uit de trambaan. De tram stopt vóór de rode verkeerskegel.
- b. De VHM-T gaat in het spoor staan van de naderende tram. De VHM-T maakt oogcontact met de trambestuurder. De VHM-T maakt het stopsein door de hand op te steken. De tram moet stoppen. De VHM-T blijft in de baan staan.

3. De baanwerkers ontruimen de trambaan. Voor het geval de ontruiming niet spontaan wordt uitgevoerd geeft de VHM-T aan de baanwerkers het volgende geluidssignaal:

omschrijving	betekenis
<u>Stoppen werkzaamheden</u>	Stop de werkzaamheden en ga (met gereedschap etc.) naar een veilige wijkplaats. Er nadert een railvoertuig in het werkspoor.
Geluidssignaal: lang–kort–lang (kort = minder of gelijk aan 1 seconde; lang = 2-3 seconden)	

--- - ---

4. De VHM-T beoordeelt of de werkruimte ontruimd en veilig is om door de tram te laten passeren.

5. **Laten passeren van de tram:** kies uit één van beide mogelijkheden:

- a. De VHM-T pakt de rode verkeerskegel op en stapt uit de rails.
- b. De VHM-T stapt uit de rails.

6. De VHM-T gaat in de loop-/vluchtruimte/wijkplaats staan en geeft de trambestuurder het teken om op te rijden. De VHM-T plaatst de rode verkeerskegel ter hoogte van het begin van de werkruimte.

7. De VHM-T blijft de passerende tram en de tramwerkers in de gaten houden totdat de tram veilig de werkruimte heeft verlaten.

8. De VHM-T geeft een noodsignaal tijdens de passage, indien een baanwerker zicht te dicht in de buurt van de rijdende tram bevindt of indien de baanwerkers anderszins voor een onveilige situatie moeten worden gewaarschuwd.

omschrijving	betekenis
<u>Noodsignaal</u>	Gevaar! Direct het werk onderbreken en naar een veilige wijkplaats gaan.
Geluidssignaal: meerdere malen snel achter elkaar 5x kort	

- - - - -

9. Nadat de tram de werkruimte heeft verlaten beoordeelt de VHM-T of de werkzaamheden in de werkruimte hervat kunnen worden.
In de praktijk worden de werkzaamheden spontaan hervat. Eventueel geeft de VHM-T aan de baanwerkers het volgende geluidssignaal:

omschrijving	betekenis
<u>Hervatten werkzaamheden</u>	De werkzaamheden mogen worden hervat.
Geluidssignaal: kort	

-

10. Indien de baanwerkers spontaan het werk hervatten terwijl dit naar het oordeel van de VHM-T niet is toegestaan, dan geeft de VHM-T het geluidsignaal:

stoppen werkzaamheden of

het noodsignaal

11. Indien noodzakelijk geeft de VHM-T met een handsein aanwijzingen aan de trambestuurder om de rijsnelheid te verlagen.

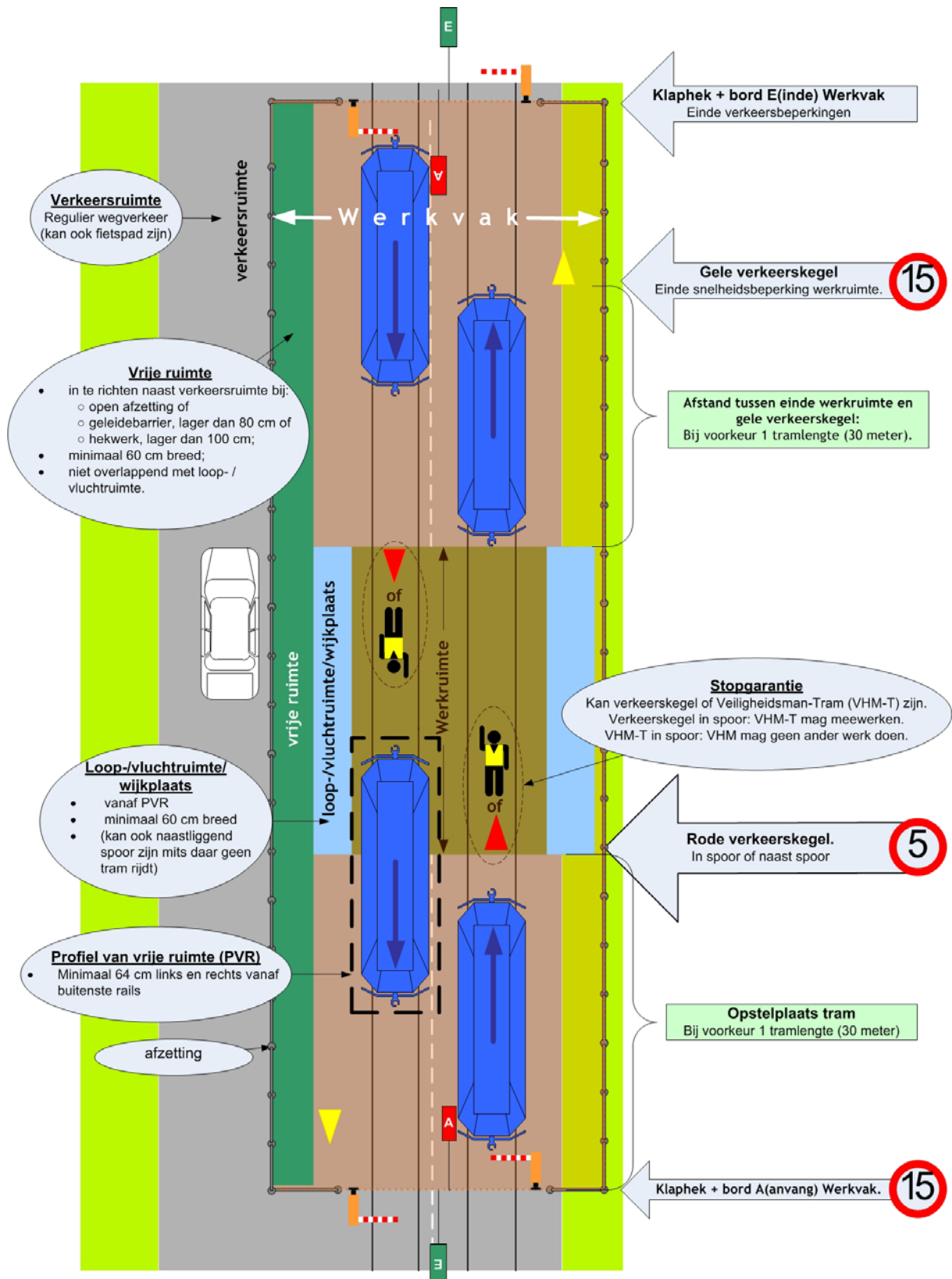
12. Indien noodzakelijk geeft de VHM-T aan de baanwerkers een geluidsignaal om te voorkomen dat deze in het naastliggend spoor stappen omdat hier een railvoertuig nadert:

omschrijving	betekenis	
<u>Let op! Nadering railvoertuig</u>	Stap niet in het naastliggend spoor. De werkzaamheden hoeven niet te worden onderbroken.	---
<u>naastliggend spoor</u>		
Geluidsignaal: lang		

Overig

- De trambestuurders zijn op de hoogte van de veiligheidsmaatregelen bij het werkzaamheden aan de trambaan en de inzet van de VHM-T.
- Wanneer op één spoor meerdere trams naderen, dan laat de VHM-T deze aansluiten en zo kort mogelijk achter elkaar aan doorrijden.
- Wanneer de VHM-T te maken krijgt met agressie (zoals bv. scheldpartijen), negeren stopteken, aanrijding of bijna ongeluk, eventueel snelheidsovertreding, dan meldt hij dit aan zijn leidinggevende en legt dit vast op het SOS-formulier. Bij het invullen van het SOS-formulier wordt van de tram tevens het lijnnummer + wagennummer en tijdstip van de gebeurtenis genoteerd. Het SOS-formulier ligt in de keet van GVB.

Proceseigenaar:	manager Uitvoering
Auteur(s):	E. Kieft

Autorisatie	
Manager Uitvoering	M. Dees

Versienr	Datum	Omschrijving wijziging	Wijziging door
1.0	4-10-2010	Eerste publicatie in Handboek GVB	-
1.1	5-6-2012	• Verkeerssignalen geharmoniseerd met metro • Introductie wijkplaats • Geel vest voor VHM-Tram	E. Kieft
1.2	29-2-2016	Wijziging proceseigenaar. Geen inhoudelijke wijzigingen.	P. Brassé